

แหล่งโบราณคดีบ้านนายาง

ชื่อแหล่ง บ้านนายาง

ที่ตั้ง หมู่ที่ 2 บ้านนายาง ตำบลนายาง อำเภอชะอำ จังหวัดเพชรบุรี

เส้นทางเข้าสู่แหล่ง ไปตามถนนเพชรเกษม ทางไปอำเภอชะอำ ถึงสี่แยกหนองเฒ่าถ่าน แยกเข้าทางบ้านนายาง ตามทางสาย 3174 เข้าไปประมาณ 4 กิโลเมตร มีทางแยกซ้ายเข้าหมู่บ้าน เข้าไปประมาณ 1 กิโลเมตร แหล่งอยู่กลางทุ่งนาหลังวัดนายาง ห่างจากวัดประมาณ 200 เมตร

สภาพภูมิศาสตร์และสิ่งแวดล้อม

สภาพภูมิศาสตร์ เป็นพื้นที่ราบอยู่ห่างจากชายทะเลประมาณ 7 กิโลเมตร

แหล่งน้ำ

ประวัติ ชาวบ้านเรียกบริเวณนี้ว่าดอนเกตุ โดยพบเห็นเศษภาชนะดินเผากระจายอยู่ทั่วไปมาเป็นเวลานานแล้ว ต่อมาเมื่อมีการขยายเนื้อที่ทางการเกษตร มีการใช้รถไถ ไถปรับพื้นที่ ทำให้พบเศษภาชนะดินเผาเป็นจำนวนมาก

สภาพปัจจุบัน แหล่งโบราณคดีอยู่ทางทิศตะวันออกของของวัดนายาง ห่างประมาณ 200 เมตร พื้นที่โดยรอบเป็นทุ่งนาและป่าละเมาะ เดิมเป็นเนินดินรูปร่างค่อนข้างกลมสูงประมาณ 1 เมตร มีอยู่หลายเนิน ที่เห็นเด่นชัดและมีขนาดใหญ่ พบประมาณ 3 เนิน เนื้อที่แต่ละเนินขนาด 1 - 3 ไร่ อยู่ในเนื้อที่ราว 100 ไร่ ต่อมาถูกไถปรับเป็นพื้นที่นา ทำให้พบเศษภาชนะดินเผาเป็นจำนวนมาก

โบราณวัตถุ

- 1. เศษภาชนะดินเผา** พบเป็นปริมาณมาก ทั้งภาชนะเนื้อไม่แกร่ง เนื้อแกร่งและเครื่องเคลือบ ส่วนใหญ่เป็นภาชนะเนื้อไม่แกร่ง

เศษภาชนะดินเผาเนื้อไม่แกร่ง มีทั้งผิวเรียบและที่ตกแต่งผิว ภาชนะผิวเรียบเนื้อค่อนข้างหยาบ เผาด้วยอุณหภูมิต่ำ ที่เผาด้วยอุณหภูมิสูงก็พบบ้าง สำหรับภาชนะที่ตกแต่งผิวมีหลายวิธี เช่น การทาน้ำดิน รมควัน ตกแต่งด้วยการกดประทับลายเครื่องจักสาน กดประทับด้วยพิมพ์ไม้ รูปทรงภาชนะมี หม้อก้นกลม ภาชนะแบบมีเชิง ฟากาชนะ เป็นต้น

เศษภาชนะเนื้อแกร่ง เป็นภาชนะขนาดใหญ่ เนื้อหนา พวกโอง โห ตกแต่งด้วยการขูดขีด เป็นลายคลื่น การขูด และประทับลาย รวมทั้งยังพบภาชนะจากเตาบ้านบางปูน สุพรรณบุรี ตกแต่งด้วยลายคล้ายเสมา ลายอุบะ ลายเม็ดพริก

เศษภาชนะประเภทเครื่องเคลือบ พบทั้งที่ผลิตจากแหล่งเตาในประเทศไทย และจากต่างประเทศ ได้แก่

เศษภาชนะดินเผาจากแหล่งเตาศรีสีชนาลัยและแหล่งเตาสุโขทัย จากแหล่งเตาศรีสีชนาลัย เป็นประเภทเคลือบเขียว และเขียวอมฟ้า ส่วนจากเตาสุโขทัย เป็นประเภทเขียนลายใต้เคลือบสีดำ

เครื่องถ้วยจีน ประเภทชามเคลือบสีเขียว เครื่องลายคราม เคลือบสีน้ำตาล และเคลือบสีเขียวมะกอก

เครื่องถ้วยเวียดนาม เป็นประเภทชามเขียนลายใต้เคลือบ
- 2. ชิ้นส่วนหินลับ** ทำจากหินทรายเนื้อละเอียด จากการสำรวจพบจำนวน 2 ชิ้น นอกจากนี้ยังพบเศษอิฐ อยู่ในแหล่งด้วย แต่พบจำนวนไม่มาก เป็นอิฐขนาด กว้าง 18 เซนติเมตร หนา 6.5 เซนติเมตร และยังพบชิ้นส่วนแผ่นสำริดอีกเล็กน้อย

จากรูปแบบเศษภาชนะดินเผาที่พบมีลักษณะเป็นภาชนะที่พบในแหล่งโบราณคดีสมัยอยุธยา เมื่อพิจารณาจากปริมาณของเศษภาชนะดินเผาที่พบอย่างหนาแน่น อยู่ในพื้นที่บริเวณกว้าง แหล่งโบราณคดีนี้ น่าจะเป็นแหล่งชุมชนสมัยอยุธยาขนาดใหญ่ ซึ่งบริเวณแถบชายทะเลตั้งแต่อำเภอบ้านแหลม อำเภอเมือง และ

อำเภอชะอำ มักพบร่องรอยชุมชนสมัยอยุธยาอยู่ตลอดแนวชายฝั่ง สำหรับแหล่งที่อยู่ใกล้บ้านนายาง เช่น ถ้ำ
พระเขานาขวาง บ้านบ่อปะโคน วัดโตนดหลวง บ้านท่า เป็นต้น

การกำหนดอายุสมัย

อยุธยา

การประกาศขึ้นทะเบียน

ยังไม่ได้รับการขึ้นทะเบียน

รูปแบบของแหล่งโบราณคดี

แหล่งที่อยู่อาศัย

วันเวลาที่ปฏิบัติงาน

สำรวจ 1 พฤษภาคม 2541 บันทึก 6 พฤษภาคม 2541

ผู้ปฏิบัติงาน

นางสาวพุง วงษ์น้อย นายเดชา สุดสวาท

นางสาวสุรียา สุวรรณนิมิตร นางสาวสายหทัย เมืองขำ

ที่มาของข้อมูล

สัมภาษณ์ นายบันเทิง กิ่งทอง บ้านเลขที่ 125 หมู่ 9 ตำบลนายาง อำเภอชะอำ
จังหวัดเพชรบุรี

สำนักศิลปากรที่ 1 ราชบุรี

ภาพประกอบ :

เศษภาชนะดินเผา ที่พบเห็นอยู่บนผิวดิน ตามเนินดินที่ยังมิได้ถูกไถปรับ ในเขตบ้านนายาง

เศษภาชนะดินเผา เนื้อแกร่ง ประทับลวดลาย พบที่บ้านนายาง

เศษภาชนะดินเผา เนื้อไม่แกร่ง พบที่บ้านนายาง

เศษภาชนะดินเผา ประทับลายเป็นแบบที่พบในแหล่งโบราณคดี สมัยอยุธยา